

**6360 SAYILI ON DÖRT İLDE BÜYÜKŞEHİR
BELEDİYESİ VE YİRMİ YEDİ İLÇE KURULMASI İLE
BAZI KANUN VE KANUN HÜKMÜNDE
KARARNAMELERDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA
DAİR KANUNA İLİŞKİN REHBER**

23/06/2014

İÇİNDEKİLER

1- GİRİŞ.....	4
2- BÜYÜKŞEHİRLERLE İLGİLİ DÜZENLEMELER.....	4
a) Yeni kurulan büyükşehirler.....	4
b) Büyükşehir belediyelerinin görev ve sorumluluk alanları.....	4
c) Büyükşehir belediyesi sınırlarındaki belde belediyeleri ve köyler.....	4
ç) Büyükşehir ilçe belediyeleri.....	5
d) İl özel idareleri.....	5
e) Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığı.....	5
f) Su ve kanalizasyon idaresi kurulması.....	6
3- BELEDİYE GELİRLERİ İLE İLGİLİ DÜZENLEMELER.....	7
a) Genel bütçe vergi gelirleri.....	7
Tablo 1- Genel bütçe vergi gelirlerinden belediyelere ayrılacak paylar.....	7
Tablo 2- Genel bütçe vergi gelirlerinin dağıtımı.....	8
Tablo 3- Denkleştirme ödeneği dağıtım kriterleri.....	8
Tablo 4- Artırımlı paydan yararlanacak belediyeler (25 sayılı listede yer alan).....	9
b) Belediyelerin öz gelirleri.....	9
1) Yol harcamalarına katılma payları.....	9
2) Taşınmaz kültür varlıklarının korunmasına katkı payları.....	9
3) Maden sahalarındaki işyerlerine verilecek ruhsatlar.....	9
4) Mahalleye dönüşen köylerde vergi ve tarife uygulamaları.....	10
5) Büyükşehir ve büyükşehir ilçe belediyesine dönüşen yerlerde Emlak ve Çevre Temizlik Vergisi uygulamaları.....	10
4- BELEDİYELERİN GÖREV VE YETKİLERİNDEKİ DEĞİŞİKLİKLER.....	11
a) Yer seçim belgesi.....	11
b) Tip mimari proje uygulaması.....	11
c) Amatör spor kulüplerine nakdi yardım.....	11
ç) Kadınlar ve çocuklar için konukevleri.....	12
d) Belediyelerin mabetlerle ilgili görevleri.....	12
e) Büyükşehir belediyelerinin temizlik ve karla mücadele görevleri.....	12
f) Afet riski taşıyan binalarla ilgili görev değişikliği.....	13
g) Otopark gelirleri.....	13
ğ) Tarım ve hayvancılığa destek.....	13
h) Büyükşehir belediyelerinin ilçe belediyelerine yetki devri.....	13

<i>ı) Büyükşehir kapsamındaki belediyelerde uyum ve koordinasyon.....</i>	<i>14</i>
<i>i) Diğer kuruluşlarla işbirliği.....</i>	<i>14</i>
<i>j) Büyükşehirlerde yeni belde kurulmasında nüfus kriteri.....</i>	<i>15</i>
<i>k) Mahalle kurulmasında nüfus kriteri.....</i>	<i>15</i>
<i>l) Mahalleye dönüşen köylerde mevcut yapılar</i>	<i>15</i>
<i>m) Sınırları genişleyecek belediyeler, 30 Mart 3014'ten önce bu alanlara hizmet götürebilecek.....</i>	<i>16</i>
<i>n) Ulaşım koordinasyon merkezine yeni üye</i>	<i>16</i>
<i>o) Tüzel kişiliği kaldırılan idarelere yapılan şartlı bağışlar</i>	<i>16</i>
5- NÜFUSU 2000'İN ALTINDAKİ BELDE BELEDİYELERİ	16
6- DEVİR, TASFİYE VE PAYLAŞTIRMA İŞLEMLERİ.....	17
<i>a) Devir, tasfiye ve paylaşırma komisyonu.....</i>	<i>17</i>
<i>b) Personel devirleri</i>	<i>18</i>
<i>c) Norm ve ihtiyaç fazlası personel.....</i>	<i>21</i>
<i>) Mahalleye dönüşecek yerlere yatırım yapma mecburiyeti</i>	<i>23</i>
<i>d) Mahalli idare birlikleri.....</i>	<i>23</i>
<i>e) Valiliklerin yetkileri</i>	<i>23</i>
<i>f) Taşınır, taşınmaz, hak, alacak, borçlar, davalar.....</i>	<i>24</i>

1- GİRİŞ

6360 sayılı On Dört İlde Büyükşehir Belediyesi ve Yirmi Yedi İlçe Kurulması ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnemelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun 06/12/2012 tarih ve 28489 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanmıştır.

Kanunun bazı maddeleri yayımı tarihinde diğer maddeleri ise 30 Mart 2014 tarihinde yapılacak mahalli idareler genel seçimi ile birlikte yürürlüğe girmiştir.

6360 sayılı Kanun Birliğimizce, hazırlık, TBMM İhtisas Komisyonu toplantıları ve Anayasa Mahkemesi’ndeki süreçlerinde etkin olarak takip edilmiş, gelişmeler belediyelerimizle paylaşılmış ve Kanunun uygulanmasına ilişkin her düzeydeki belediye mensuplarına yönelik eğitimler yapılmış ve yapılmaktadır.

5355 sayılı Mahalli İdare Birlikleri Kanunu ve Birlik Tüzüğüümüzde yer alan rehberlik görevimiz çerçevesinde yukarıda belirtilen Kanun hükümleri ile İçişleri Bakanlığı ve Birliğimizce verilmiş görüşler dikkate alınarak uygulamaya ışık tutmak üzere belediyelerimiz için uygulama rehberi hazırlanmıştır.

2- BÜYÜKŞEHİRLERLE İLGİLİ DÜZENLEMELER

a) Yeni kurulan büyükşehirler

6360 sayılı Kanun ile Aydın, Balıkesir, Denizli, Hatay, Malatya, Manisa, Kahramanmaraş, Mardin, Muğla, Ordu, Tekirdağ, Trabzon, Şanlıurfa ve Van illerinde büyükşehir belediyesi kurulmuş, bu illerde mevcut il belediyeleri, büyükşehir belediyesine dönüştürülmüştür.

Yeni kurulanlarla birlikte büyükşehir belediyelerimizin sayısı 30’a ulaşmıştır.

b) Büyükşehir belediyelerinin görev ve sorumluluk alanları

6360 sayılı Kanunla yeni kurulan büyükşehir belediyeleri ile Adana, Ankara, Antalya, Bursa, Diyarbakır, Eskişehir, Erzurum, Gaziantep, İzmir, Kayseri, Konya, Mersin, Sakarya ve Samsun büyükşehir belediyelerinin görev ve sorumluluk alanları il mülki sınırlara genişletilmiştir.

İstanbul ve Kocaeli Büyükşehir Belediyelerinin sınırları 5747 sayılı Büyükşehir Belediyesi Sınırları İçerisinde İlçe Kurulması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunla 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanununa eklenen Geçici 2’nci madde ile mülki sınırlara genişletildiğinden, bu iki belediye için 6360 sayılı Kanunda bir düzenlemeye yer verilmemiştir.

c) Büyükşehir belediyesi sınırlarındaki belde belediyeleri ve köyler

Yeni kurulan ve sınırları genişleyen bütün büyükşehirlerde köy ve belde belediyelerinin tüzel kişiliği kaldırılmıştır. Bu yerlerdeki köyler mahalle olarak, belediyeler ise belde isimleri ile tek mahalle olarak bağlı oldukları ilçenin belediyesine katılmıştır.

6360 sayılı Kanun mevzuatla orman köyleri ve orman köylüsüne tanınan hak, sorumluluk ve imtiyazların orman köyü iken mahalleye dönüşen yerler için devam edeceğini, bir belediyeye katılarak mahalleye dönüşen köy, köy başlısı ve belediyelerce kullanılan mera, yaylak, kışlak gibi yerlerden bu mahalle sakinleri ve varsa diğer hak sahiplerinin 4342 sayılı Mera Kanunu hükümleri çerçevesinde yararlanmaya devam edeceğini de öngörmüştür.

6360 sayılı Kanun, köy iken mahalleye dönüşen yerlerde orman mevzuatına göre yaşayanların haklarını korumuş, buna karşılık belde iken mahalleye dönüşen yerlerle ilgili bir düzenlemeye yer vermemiştir.

Kanundaki bu eksiklik 27 Şubat 2014 tarihli ve 28926 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 6525 sayılı Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunla giderilmiş, bu Kanunun 28’nci maddesi ile belde iken sakinleri orman köylüsüne tanınan hak, sorumluluk ve imtiyazlardan yararlanan mahalleye dönüştürülen beldelerde yaşayanların da bu hak, sorumluluk ve imtiyazlarının geçerli olacağı düzenlenmiştir.

Görev ve sorumluluk alanları daha önce mülki sınırlara genişleyen ancak sınırları içindeki köy tüzel kişilikleri devam eden İstanbul ve Kocaeli’nde de köylerin tüzel kişilikleri kaldırılarak bağlı oldukları ilçeye mahalle olarak katılmıştır.

ç) Büyükşehir ilçe belediyeleri

6360 sayılı Kanunla büyükşehir belediyesi kurulan illerden;

Aydın’da Efeler; Balıkesir’de Karesi ve Altıeylül; Denizli’de Merkezefendi; Hatay’da Antakya, Defne, Arsuz, Payas; Manisa’da Şehzadeler, Yunusemre; Kahramanmaraş’ta Dulkadiroğlu, Onikişubat; Mardin’de Artuklu; Muğla’da Menteşe, Seydikemer; Ordu’da Altınordu; Tekirdağ’da Süleymanpaşa, Kapaklı, Ergene; Trabzon’da Ortahisar; Şanlıurfa’da Eyyubiye, Haliliye, Karaköprü; Van’da Tuşba, İpekyolu;

adıla büyükşehir ilçe belediyeleri kurulmuştur. Denizli’nin Akköy İlçesinin ismi Pamukkale olarak değiştirildiğinden Akköy Belediyesi de Pamukkale Belediyesi olarak büyükşehir ilçe belediyeleri arasına katılmıştır.

Kanunla ayrıca bütün büyükşehir ilçe belediyelerinin görev ve sorumluluk alanları mülki sınırlara genişletilmiştir. Bu düzenlemeden sonra büyükşehir ilçe belediyelerinin mücavir alanından söz etmek mümkün olamayacaktır.

d) İl özel idareleri

Büyükşehir belediyesi bulunan 30 ilde il özel idarelerinin tüzel kişiliği kaldırılmıştır.

İl belediyesi bulunan 51 ilde ise il özel idarelerinin tüzel kişiliği devam etmektedir.

e) Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığı

Büyükşehir belediyelerinin bulunduğu illerde Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığı kurulmuştur. Bu Başkanlık;

- İllerde kamu kurum ve kuruluşlarının yatırım ve hizmetlerinin etkin olarak yapılması, izlenmesi ve koordinasyonu,
- Acil çağrı,
- Afet ve acil yardım hizmetlerinin koordinasyonu ve yürütülmesi,
- İlin tanıtımı,
- Gerektiğinde merkezi idarenin taşrada yapacağı yatırımların yapılması ve koordine edilmesi,
- Temsil, tören, ödüllendirme ve protokol hizmetlerinin yürütülmesi,
- İldeki kamu kurum ve kuruluşlarına rehberlik edilmesi ve bunların denetlenmesi,
- 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanununun 12 nci maddesi kapsamında il özel idarelerince kullanılan haklar ve yetkiler ile yürütülen görevleri yerine getirmek,
- Madenin veya jeotermal ve doğal mineralli su kaynaklarının bulunduğu yere en yakın yerleşim yerlerinin altyapı ve mahalli müşterek ihtiyaçlarında kullanılmak üzere Enerji ve Tabii Kaynaklar Bütçesine konulan ve İçişleri Bakanlığı bütçesine aktarılan ödenekleri kullanmak,

- Merkezi idarenin adli ve askeri teşkilat dışında taşradaki tüm birimlerinin hizmet ve faaliyetlerinin etkinliği, verimliliği ve kurumların stratejik plan ve performans programlarına uygunluğu ile ilgili rapor hazırlamak,
- Büyükşehir belediyesi bulunan illerde Organize Sanayi Bölgeleri mevzuatına göre il özel idarelerince kullanılan yetki ve görevleri yerine getirmekle, (6525 sayılı Kanun Mad. 25 ile 4562 sayılı Organize Sanayi Bölgeleri Kanununa eklenen Geçici 12'nci madde)

görevlendirilmiştir.

Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığının sevk ve idaresi vali veya vali tarafından görevlendirilecek vali yardımcısı tarafından yerine getirilir. Valilik gerektiğinde kadro, yer ve unvanlarına bakılmaksızın ihtiyaç durumuna göre uzman, sözleşmeli personel ve memurları bu başkanlıklarda görevlendirmeye yetkilidir.

Merkezi idare tarafından yapılan her türlü yardım ve desteğin koordinasyonu, denetimi ve izlenmesi ve acil durumlarda bizzat yerine getirilmesi yatırım izleme ve koordinasyon başkanlığı tarafından sağlanır.

İldeki kamu kurum ve kuruluşlarınca yürütülmesi gereken yatırım ve hizmetlerin aksadığının ve bu durumun halkın sağlığı, huzur ve esenliği ile kamu düzeni ve güvenliğini olumsuz etkilediğinin vali veya ilgili bakanlığınca tespit edilmesi durumunda, vali uygun süre vererek hizmet ve yatırımın gerçekleştirilmesini ister. Hizmet ve yatırımın verilen sürede gerçekleşmemesi hâlinde, vali söz konusu yatırım ve hizmetin ildeki diğer kamu kurum ve kuruluşlarınca yerine getirilmesini isteyebileceği gibi yatırım izleme ve koordinasyon başkanlığı aracılığıyla da yerine getirebilir. Yapılan veya yapılacak harcamalar karşılığı tutarlar ilgili kurumun pay ve ödeneklerinden tahsis yapan kurum tarafından kesilerek İçişleri Bakanlığı'na veya hizmeti yerine getiren diğer kamu kurum ve kuruluşuna gönderilir. Bu fıkra kapsamında İçişleri Bakanlığı'na ve diğer genel bütçeli idarelere aktarılan tutarların bu kurumların bütçeleriyle ilişkilendirilmesi birinci fıkra hükümleri çerçevesinde, diğer kamu kurum ve kuruluşlarına aktarılan tutarların bütçeleriyle ilişkilendirilmesi bu kurumların tabi olduğu mevzuat hükümleri çerçevesinde gerçekleştirilir. Diğer genel bütçeli idarelere ilişkin bütçe işlemlerini yapmaya bu kurumların üst yöneticileri yetkilidir.

f) Su ve kanalizasyon idaresi kurulması

Büyükşehirlerde su ve kanalizasyon hizmetleri büyükşehir belediyesinin görevleri arasındadır. Büyükşehirlerde su ve kanalizasyon hizmetleri, "**su ve kanalizasyon idaresi genel müdürlükleri**" tarafından yerine getirilmektedir.

SUKİ büyükşehir belediyesi teşkilatı içerisinde yer almayan **ayrı bir teşkilat ve tüzelkişiliktir.**

2560 sayılı Kanun'un Ek-5'inci maddesinde "**Bu Kanun diğer büyükşehir belediyelerinde de uygulanır**" denilmektedir.

2560 S.K. Ek-10'uncu maddesinde "Diğer büyükşehir belediyelerinde kurulacak su ve kanalizasyon idarelerinin **adına**, kadrolarına, mevcut personelinin ve mal varlığının devrine ilişkin esaslar **İçişleri Bakanlığının** teklifi ve **BKK** ile tespit edilir" hükmü bulunmaktadır.

Bakanlar Kurulu'nca 31/03/2014 tarihli ve 28958 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 2014/6072 sayılı karar ile Aydın, Balıkesir, Denizli, Hatay, Malatya, Manisa, Kahramanmaraş, Mardin, Muğla, Tekirdağ, Trabzon, Şanlıurfa, Van ve Ordu Büyükşehir Belediyelerinde su ve kanalizasyon idaresi kurulmasına karar verildi. Bu kararda ayrıca kurulan su ve kanalizasyon idarelerine 6360 sayılı Kanunun Geçici 1'inci maddesi kapsamında yapılacak tüm devirlerin her türlü vergi, resim ve harçtan muaf olduğu da hüküm altına alındı.

Yeni Su ve Kanalizasyon İdareleri	
1	Aydın Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü (ASKİ)
2	Balıkesir Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü (BASKİ)
3	Denizli Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü (DESKİ)
4	Hatay Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü (HATSU)
5	Malatya Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü (MASKİ)
6	Manisa Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü (MASKİ)
7	Kahramanmaraş Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü (KASKİ)
8	Mardin Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü (MARSU)
9	Muğla Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü (MUSKİ)
10	Tekirdağ Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü (TESKİ)
11	Trabzon İçmesuyu ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü (TİSKİ)
12	Şanlıurfa Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü (ŞUSKİ)
13	Van Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü (VASKİ)
14	Ordu Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü (OSKİ)

3- BELEDİYE GELİRLERİ İLE İLGİLİ DÜZENLEMELER

a) Genel bütçe vergi gelirleri

6360 sayılı Kanunla, yeni büyükşehir belediyelerinin kurulması, bütün büyükşehir ve büyükşehir ilçe belediyelerinin görev ve sorumluluk alanlarının genişlemesi, buna paralel olarak belediye sınırlarında yaşayan nüfusun artması, belediye sayısının azalması, il özel idarelerinin büyükşehir belediyesi bulunan illerde tüzel kişiliklerinin kaldırılması gibi faktörler dikkate alınarak 5779 sayılı İl Özel İdarelerine ve Belediyelere Genel Bütçe Vergi Gelirlerinden Pay Verilmesi Hakkında Kanunda da değişiklikler yapılmıştır.

Aşağıdaki tablodan da anlaşılacağı üzere, büyükşehir ve büyükşehir ilçe belediyelerinin genel bütçe payları artırılmış, sayısı azalan diğer belediyelerin ve il özel idarelerinin payları oransal olarak azaltılmıştır.

Tablo 1- Genel bütçe vergi gelirlerinden belediyelere ayrılacak paylar

5779 sayılı İl Özel İdarelerine ve Belediyelere Genel Bütçe Vergi Gelirlerinden Pay Verilmesi Hakkında Kanun	
Önceki Düzenleme	Değişiklik Sonrası
<p>MADDE 2- (1)... (2) Genel bütçe vergi gelirleri tahsilatı toplamının; yüzde 2,85'i büyükşehir dışındaki belediyelere, yüzde 2,50'si büyükşehir ilçe belediyelerine ve yüzde 1,15'i il özel idarelerine ayrılır. (3) ... büyükşehir belediye sınırları içinde yapılan genel bütçe vergi gelirleri tahsilatı toplamının yüzde 5'i ile genel bütçe vergi gelirleri tahsilatı toplamı üzerinden büyükşehir ilçe belediyelerine ayrılan payların yüzde 30'u büyükşehir belediye payı olarak ayrılır.</p>	<p>MADDE 2- (1)... (2) Genel bütçe vergi gelirleri tahsilatı toplamının yüzde 1,50'si büyükşehir dışındaki belediyelere, yüzde 4,50'si büyükşehirlerdeki ilçe belediyelerine ve yüzde 0,5'i il özel idarelerine ayrılır. (3) ... büyükşehir belediye sınırları içinde yapılan genel bütçe vergi gelirleri tahsilatı toplamının yüzde 6'sı ile genel bütçe vergi gelirleri tahsilatı toplamı üzerinden büyükşehirlerdeki ilçe belediyelerine ayrılan payların yüzde 30'u büyükşehir belediye payı olarak ayrılır</p>

Getirilen düzenlemede, payların dağıtımı için kullanılan nüfus kriterine yerleşim yerlerinin yüzölçümü de dâhil edilmiştir. Başka bir anlatımla, genel bütçe vergi gelirlerinden

belediyelere ayrılan paylar hem nüfus ve hem de belediyelerin yüzölçümü gözetilerek dağıtılacaktır.

Tablo 2- Genel bütçe vergi gelirlerinin dağıtımı

5779 sayılı İl Özel İdarelerine ve Belediyelere Genel Bütçe Vergi Gelirlerinden Pay Verilmesi Hakkında Kanun	
Önceki Düzenleme	Değişiklik Sonrası
<p>MADDE 5- (1) ... (3) Büyükşehir ilçe belediyeleri payı, nüfus esasına göre dağıtılır. Hesaplanan tutardan yüzde 30'luk büyükşehir belediyesi payı ayrıldıktan sonra kalan miktar büyükşehir ilçe belediyelerinin hesabına İller Bankası tarafından aktarılır.</p> <p>(4) Yüzde 70'i doğrudan ilgili büyükşehir belediyesi hesabına aktarılır. Kalan yüzde 30'luk kısmı ise büyükşehir belediyeleri arasında nüfus esasına göre dağıtılır. (İVGP)</p>	<p>MADDE 5- (1)... (3) Büyükşehirlerdeki ilçe belediyeleri payının; yüzde 90'lık kısmı ilçelerin nüfusuna, yüzde 10'luk kısmı ise ilçelerin yüzölçümüne göre dağıtılır. Hesaplanan tutardan yüzde 30'luk büyükşehir belediyesi payı ayrıldıktan sonra kalan miktar büyükşehir ilçe belediyelerinin hesabına İbank A.Ş. tarafından aktarılır.</p> <p>(4) Yüzde 6'lık büyükşehir belediye payının yüzde 60'ı doğrudan ilgili büyükşehir belediyesi hesabına aktarılır. Kalan yüzde 40'lık kısmının yüzde 70'i nüfusa, yüzde 30'u yüzölçümü esasına göre büyükşehir belediyeleri arasında dağıtılır.</p>

6360 sayılı Kanunla, nüfusu 10 bine kadar olan belediyelere dağıılmakta olan denkleştirme ödeneğinin dağıtım kriterleri de değiştirilmiştir. Bu değişikliğin yürürlük tarihi Kanunun yayım tarihi olarak tespit edilmiştir. Buna göre;

Tablo 3- Denkleştirme ödeneği dağıtım kriterleri

5779 sayılı İl Özel İdarelerine ve Belediyelere Genel Bütçe Vergi Gelirlerinden Pay Verilmesi Hakkında Kanun	
Önceki Düzenleme	Değişiklik Sonrası
<p>MADDE 6- (1) Kesinleşmiş en son genel bütçe vergi gelirleri tahsilatı toplamının binde biri Maliye Bakanlığı bütçesine belediyeler denkleştirme ödeneği olarak konulur. Maliye Bakanlığı, bu ödeneği, mart ve temmuz aylarında iki eşit taksit halinde dağıtılmak üzere, İller Bankası hesabına aktarır. Bu ödeneğin yüzde 60'ı, nüfusu 5.000'e kadar olan belediyelere, yüzde 40'ı ise nüfusu 5.001 - 9.999 arasında olan belediyelere eşit şekilde dağıtılır.</p>	<p>MADDE 6- (1) Kesinleşmiş en son genel bütçe vergi gelirleri tahsilatı toplamının binde biri Maliye Bakanlığı bütçesine nüfusu 10.000'e kadar olan belediyeler için kullanılmak üzere denkleştirme ödeneği olarak konulur. Maliye Bakanlığı, bu ödeneği, mart ve temmuz aylarında iki eşit taksit hâlinde dağıtılmak üzere, İbank A.Ş. hesabına aktarır. İbank A.Ş., hesabına aktarılan ödeneğin yüzde 65'ini eşit şekilde, yüzde 35'ini ise nüfus esasına göre dağıtır.</p>

5779 sayılı Kanunda yapılan düzenlemeler arasında, payların dağıtım kriterlerinden biri olan gelişmişlik endeksini düzenleyen 5'inci maddenin ikinci fıkrasında düzenleme yapılmış, belediyeler eşit nüfusa sahip olacak şekilde gruplara ayrılmıştır.

Yeni kurulacak büyükşehir ilçe belediyelerine artırımlı pay

6360 sayılı Kanunla yeni kurulacak aşağıda belirtilen büyükşehir ilçe belediyelerine, genel bütçe vergi gelirleri bir defaya mahsus olmak üzere 30 Mart 2014'te yapılacak seçimleri takip eden ayda 3 kat artırımlı olarak ödenmesine karar verilmiştir.

Tablo 4- Artırımlı paydan yararlanacak belediyeler (25 sayılı listede yer alan)

Altıeylül Belediyesi	Eyyübiye Belediyesi	Pamukkale (Akköy) Belediyesi
Altınordu Belediyesi	Haliliye Belediyesi	Payas Belediyesi
Antakya Belediyesi	İpekyolu Belediyesi	Seydikemer Belediyesi
Arsuz Belediyesi	Kapaklı Belediyesi	Süleymanpaşa Belediyesi
Artuklu Belediyesi	Karaköprü Belediyesi	Şehzadeler Belediyesi
Battalgazi Belediyesi	Karesi Belediyesi	Tuşba Belediyesi
Defne Belediyesi	Menteşe Belediyesi	Ortahisar Belediyesi
Dulkadiroğlu Belediyesi	Merkezefendi Belediyesi	Yeşilyurt Belediyesi
Efeler Belediyesi	Onikişubat Belediyesi	Yunusemre Belediyesi
Ergene Belediyesi		

b) Belediyelerin öz gelirleri

1) Yol harcamalarına katılma payları

6360 sayılı Kanunla 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanununda düzenlenen Yol Harcamalarına Katılma Payı alınması belediye meclislerinin kararına bırakılmıştır.

Kanunda ayrıca, Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce yolların inşa, tamir ve genişletilmesi nedeniyle 2464 sayılı Kanunun 86 ncı maddesi uyarınca tarh edilmemiş harcamalara katılma paylarının belediye meclisi kararıyla alınmayabileceği de öngörülmüş ancak bu düzenleme, Anayasa Mahkemesinde görülen 2013/19 E. sayılı davada hükmün Anayasa'ya aykırı olduğuna karar verilerek iptal edilmiştir. Anayasanın 152'nci maddesinde yer alan, iptal kararlarının geriye yürümeyeceği ve Resmi Gazete'de yayımlanmakla yasama, yürütme, yargı organlarını, idare makamları ile gerçek ve tüzel kişileri bağlayacağı hükmü dikkate alındığında, belediye meclislerinde Anayasa Mahkemesi kararı Resmi Gazete'de yayımlanincaya kadar bu maddeye istinaden karar alınabileceği, buna karşılık alınan kararın dava konusu yapılabileceği değerlendirilmektedir.

2) Taşınmaz kültür varlıklarının korunmasına katkı payları

6360 sayılı Kanunla il özel idarelerinin tüzel kişiliğinin kaldırıldığı yerlerde, 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu gereğince belediyelerce emlak vergisi ile birlikte tahsil edilen taşınmaz kültür varlıklarının korunmasına katkı payı tutarları, defterdarlıklar bünyesinde açılacak emanet hesaplarına yatırılacaktır.

Toplanan paraların % 20'lik kısmı Kültür ve Turizm Bakanlığının öncelik vereceği projelerde kullanılacak, yıl içinde proje karşılığı tahsis edilmeyen tutarlar ise aynı amaçla kullanılmak üzere Kültür ve Turizm Bakanlığı bütçesine aktarılacak.

Belediyelerimiz taşınmaz kültür varlıkları için hazırlayacakları projelerle, bu kaynaktan yararlanabilirler.

3) Maden sahalarındaki işyerlerine verilecek ruhsatlar

3213 sayılı Maden Kanununa göre maden üretim sahalarındaki işyerleri için il özel idarelerince tanzim edilen işyeri açma ve çalışma ruhsatlarına ilişkin yetki ve görevler, il özel idarelerinin tüzel kişiliğinin kaldırıldığı yerlerde valiliklerce yürütülecektir.

Bilindiği üzere 3213 sayılı Kanunun 7'nci maddesinde yapılan değişiklikle, maden üretim faaliyetleri ile bu faaliyetlere dayalı ruhsat sahasındaki tesisler için işyeri açma ve çalışma ruhsatları il özel idareleri tarafından verileceği, bu ruhsatların verilmesi sırasında 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu hükümlerine göre belediyelerin tahsil ettiği işyeri açma izni harcı il özel idaresi tarafından tahsil edileceği, bu bedelin % 50'sinin ruhsatın bulunduğu bölgeyle sınırlı olarak altyapı yatırımlarında kullanılmak üzere, doğrudan ilgili ilçe veya ilçelerin Köylere

Hizmet Götürme Birlikleri hesabına aktarılacağı, bu alanların belediyelerin mücavir alanı içerisinde kalması durumunda tahsil edilen harcın % 50'sinin ilgili belediyenin hesabına aktarılacağı hüküm altına alınmıştır.

6360 sayılı Kanunla getirilen düzenlemede, maden sahalarındaki işyeri açma ve çalışma ruhsatlarını verecek mercii değişikliği yapılmış olup, belediyelere aktarılacak harç payı ile ilgili bir düzenlemeye yer verilmemiş olduğundan, 3213 sayılı Kanundaki uygulamaya aynen devam edilecektir.

4) Mahalleye dönüşen köylerde vergi ve tarife uygulamaları

6360 sayılı Kanunla tüzel kişiliği kaldırılarak ilçe belediyesine bağlanacak köylerde;

- ✚ Emlak vergisi
- ✚ 2464 sayılı Kanuna göre alınması gereken vergi, harç ve katılma payları

5 yıl süreyle alınmayacak, bu sürenin başlangıcı, 30 Mart 2014 tarihi olacaktır.

Yine mahalleye dönüşecek köylerde 5 yıl süreyle içme ve kullanma suları için alınacak ücret, en düşük tarifenin % 25'ini geçmeyecek şekilde belirlenecektir. Bu hüküm, görev ve sorumluluk alanları daha önce genişletilen büyükşehirlerde bulunan köylerde yaşayanlara da uygulanacaktır.

5) Büyükşehir ve büyükşehir ilçe belediyesine dönüşen yerlerde Emlak ve Çevre Temizlik Vergisi uygulamaları

İl belediyesi iken büyükşehir belediyesine dönüşen ve ilçe belediyesi iken büyükşehir ilçe belediyesine dönüşen yerlerde 2014 yılında tahakkuk ve tahsil edilecek emlak ve çevre temizlik vergisi oran ve miktarları ile bu gelirlerin paylaşımının nasıl yapılacağına ilişkin tereddütlerin giderilmesi bakımından, İçişleri Bakanlığınca Maliye Bakanlığından görüş sorulmuş, verilen görüş büyükşehir belediyelerinin bulunduğu Valiliklere gönderilmiştir.

T.C.
MALİYE BAKANLIĞI
Gelir İdaresi Başkanlığı

Sayı : 82673428-175.01.01.03[6654-912]-37043
Konu : Emlak Vergisi ve Çevre Temizlik Vergisi

01/04/2014

İÇİŞLERİ BAKANLIĞINA
(Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü)

İlgi : 2/1/2014 tarihli ve 30546965-255.99-72 sayılı yazınız.

Bu itibarla;

1. 2014 yılı emlak vergisi mahalli idareler seçimlerinin yapılacağı tarihten önce tarh ve tahakkuk ettirileceğinden, 30 Mart 2014 tarihinde yapılacak mahalli idareler seçiminde büyükşehir belediyesi olacak illerde 2014 yılına ait bina ve arazi vergisinin, bu yıla ait hesaplanan vergi değerine % 100 artırımlı oranlar uygulanmadan tarh, tahakkuk ve tahsil

edilmesi, 2015 yılına ait bina ve arazi vergisinin ise bu yıla ait hesaplanacak vergi değerine % 100 artırımlı oranlar uygulanmak suretiyle tarh, tahakkuk ve tahsil edilmesi,

2. a) 30 Mart 2014 tarihinden sonra büyükşehir belediyesi olacak illerde bu tarihten sonra 2014 yılı emlak vergisinin takip ve tahsilinin yeni kurulan ilçe belediyesince yapılması, dolayısıyla verginin taksit dönemlerinde ilgili ilçe belediyesine ödenmesi,

Ancak, 30 Mart 2014 tarihine kadar verginin bir kısmının veya tamamının ödenmek istenilmesi halinde bu ödemelerin mevcut il belediyelerine yapılması,

b) "Devir, Tasfiye ve Paylaşım Komisyonu"na aksine bir karar alınmadıkça 30 Mart 2014 tarihinden sonra ilgili ilçe belediyelerince tahsil edilen 2014 yılı emlak vergilerinin birinci taksitlerinin ilgili büyükşehir belediyesine (il belediyesinin büyükşehir belediyesine dönüşmesi nedeniyle) devredilmesi, ikinci taksitinin bu tarihten önce il belediyesince tahsil edilmiş olması halinde ise yeni kurulan büyükşehir belediyesi tarafından ilçe belediyesine aktarılması,

3. 30 Mart 2014 tarihinde yapılacak mahalli idareler seçiminde büyükşehir belediyesi olacak illerdeki konut, işyeri ve diğer şekillerde kullanılan binalara ait çevre temizlik vergisinin;

a) İşyeri ve diğer şekillerde kullanılan binalar ile su ihtiyacını belediyece tesis edilmiş su şebekesi haricinden karşılayan konutlara ait 2014 yılı çevre temizlik vergisi tutarlarının normal tarife göre hesaplanması, 1/1/2015 tarihinden itibaren ise büyükşehirler için belirlenen değerler esas alınarak tarh, tahakkuk ve tahsil edilmesi,

b) Konutlar için 30 Mart 2014 tarihine kadar normal tarifelerin esas alınması, bu tarihten itibaren büyükşehir belediyeleri için belirlenen değerler esas alınarak tarh, tahakkuk ve tahsil edilmesi,

c) Öte yandan, işyeri ve diğer şekillerde kullanılan binalar ile su ihtiyacını belediyece tesis edilmiş su şebekesi haricinden karşılayan konutların 30 Mart 2014 tarihinden sonra ilk defa kullanılması halinde ise kullanıma (bu tarihten sonra yeni mükellefiyeti başlayanlar için) tarihi ile 31 Aralık 2014 tarihleri arasındaki çevre temizlik vergisinin büyükşehir belediyeleri için belirlenen değerler esas alınarak tarh, tahakkuk ve tahsil edilmesi,

gerekmektedir.

Bilgi edinilmesini arz ederim.

İmral DURAN
Başkan a.
Gelir İdaresi Daire Başkanı

4- BELEDİYELERİN GÖREV VE YETKİLERİNDEKİ DEĞİŞİKLİKLER

a) Yer seçim belgesi

Birliğimizin önemli gündem maddelerinden biri olan haberleşme istasyonları (baz) ile ilgili önerilerimiz 6360 sayılı Kanunla karşılık bulmuştur.

Yapılan düzenleme ile belediye ve mücavir alan sınırları içerisinde ilgili mevzuata göre kuruluş izni verilen alanda tesis edilecek elektronik haberleşme istasyonlarına belediyelerce kent ve yapı estetiği ile elektronik haberleşme hizmetinin gerekleri dikkate alınarak ücret karşılığında yer seçim belgesi verilecektir.

Belediyelerimizin uygulamada dikkate almaları gereken bir hüküm de ücreti yatırıldığı halde 20 gün içinde verilmeyen yer seçim belgesinin, verilmiş sayılacağıdır.

Büyükşehirlerde yer seçim belgesi büyükşehir belediyesince verilecek ve ücreti tahsil edilecektir.

Belediyelerce tahsil edilecek yer seçim belgesi ücreti Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığınca belirlenecektir.

Ancak, Kanununun 06/12/2012 tarihinde yürürlüğe giren maddelerinden olmasına rağmen, o tarihten bu yana Yönetmelik çıkarılmadığından, belediyelerimiz yer seçim belgesi verememekte ve ücret tahsil edememektedir.

b) Tip mimari proje uygulaması

6360 sayılı Kanun, büyükşehir belediyesi sınırlarına dâhil olması nedeniyle tüzel kişiliği kaldırılan köylerde büyükşehir ilçe belediyelerinin (talep etmeleri halinde büyükşehir belediyelerinin) tip mimari proje uygulaması yapılabileceğini hüküm altına almıştır. Bu maddeye göre uygulama yapılabilmesi için;

- ✚ Uygulama alanı tüzel kişiliği kaldırılarak mahalleye dönüşen köyler olacak,
- ✚ Yapılar ticari amaç taşımayacak,
- ✚ Projeler imar mevzuatına uygun olarak hazırlanacak ve yörenin geleneksel, kültürel ve mimari özelliklerini yansıtacak,
- ✚ Uygulama yapılacak alan sınırı büyükşehir ilçe belediyesince belirlenecek

Koşullarına uyulması gerekmektedir. Bu uygulama amacıyla hazırlanan mimari projeler ile mühendislik projeleri belediyesince hazırlanabileceği gibi ilgili mevzuatına uygun olarak hizmet alımı şeklinde de yaptırılabilir ve başvuru sahiplerine ücretsiz olarak verilecektir.

Tip mimari proje uygulanacak alanda özel proje uygulanmak istenmesi halinde bu projeler büyükşehir ilçe belediyesinde ilgili mevzuat gözetilerek onaylanacaktır.

c) Amatör spor kulüplerine nakdi yardım

Bilindiği üzere belediyeler, sadece amatör spor kulüplerine yardım yapabilmektedir. 5393 sayılı Kanununun 14'üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde 6360 sayılı Kanundan önce yer alan "amatör spor kulüplerine malzeme verir ve gerekli desteği sağlar..." ibaresi kapsamında amatör spor kulüplerine nakdi yardım yapılması, denetim elemanlarınca kamu zararına konu edildiğinden, belediyelerimizde sorunlar yaşanmakta idi. Bu sorunlar, Sayıştay Genel Kurulunun 15/12/2009 tarihli ve 31013 sayılı kararında "gerekli desteği sağlar" ibaresinin nakdi yardımı da kapsayacağına dair kararına kadar devam etmiştir.

6360 sayılı Kanun, süreç içinde yaşanan bu gelişmeleri de dikkate alarak belediyelerin amatör spor kulüplerine nakdi yardım yapabileceğine dair yasal düzenleme getirmiştir. Hükme göre belediyelerce amatör spor kulüplerine nakdi yardım ancak bir önceki yıl genel

bütçe vergi gelirlerinden belediyeleri için tahakkuk eden miktarın; büyükşehir belediyeleri için binde yedisini, diğer belediyeler için binde on ikisini geçmeyecek şekilde (6495 sayılı Kanun) yapılabilecektir.

6360 sayılı Kanun ayrıca belediyelerin sporu teşvik etmek amacıyla gençlere spor malzemesi vereceğini ve yurt içi ve yurt dışı müsabakalarda üstün başarı gösteren veya derece alan sporcuların yanında öğrencilere, teknik yöneticilere ve antrenörlere de ödül verebileceğini öngörmüştür. Belediyelerce bu kapsamdaki ödüllerin meclis kararı ile verilmesi gerekmektedir.

ç) Kadınlar ve çocuklar için konukevleri

5393 sayılı Kanunda nüfusu 50.000'in üzerindeki belediyelerin sığınma evi açabilecekleri düzenlenmiş olmasına rağmen, hükmün uygulanması belediyelerin takdirine bırakılmıştır.

6360 sayılı Kanunla; büyükşehir belediyeleri ile nüfusu 100.000 üzerindeki belediyelerin kadınlar ve çocuklar için konuk evi açmak zorunda oldukları düzenlenmiştir. Bu düzenleme ile nüfusu 100.000 üzerindeki belediyelerin kadınlar ve çocuklar için konukevi açmaları zorunluluk haline getirilmiştir.

Diğer belediyeler de mali durumları ve hizmet önceliklerine göre kadınlar ve çocuklar için konuk evleri açabileceklerdir.

d) Belediyelerin mabetlerle ilgili görevleri

6360 sayılı Kanun, her statüdeki (büyükşehir, il, büyükşehir ilçe, ilçe ve belde) belediyenin mabetlerin yapımı, bakımı, onarımını yapabileceğini hüküm altına almıştır. Bu görev bir zorunluluk olmayıp ihtiyaridir. Kanundaki değişikliğin düzenleniş biçiminden belediyelerin isterlerse bu hizmetleri yerine getirmelerine imkân sağlanması olduğu anlaşılmaktadır.

Kanundaki düzenlemede "mabet" in tanımına yer verilmemiştir. Hangi binaların mabet olduğu konusunda ancak dolaylı yollardan bazı sonuçlara ulaşmak mümkündür. Türk Dil Kurumu Büyük Türkçe Sözlük'te mabet kelimesi tapınak olarak açıklanmaktadır. Aynı Sözlük'te "Tapınak" kelimesi arandığında ise 'içinde ibadet edilen, tapınılan yapı, mabet, ibadethane, ibadetgâh' karşılığı bulunmaktadır.

2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanununun Elektrik ve Havagazı Tüketim Vergisinden istisna tutulan yerlerin sayıldığı 36'ncı maddesinin 2'nci bendinde "Dini hizmetlerin ifasına mahsus ve umuma açık bulunan cami, mescit, kilise ve havra gibi ibadethaneler" den bahsedilmektedir.

Yukarıdaki açıklamalara göre belediyelerin yapım, bakım ve onarımını yapabileceği mabetlerin; dini hizmetlerin ifasına mahsus ve umuma açık olmak kaydıyla cami, mescit, kilise ve havra olduğu kanaatine ulaşılabilmektedir.

6360 sayılı Kanunla mabetler konusunda getirilen başka bir düzenleme de belediye ve bağlı idarelerin, meclis kararıyla mabetlere indirimli bedelle ya da ücretsiz olarak içme ve kullanma suyu verebileceklerine dair hükümdür.

e) Büyükşehir belediyelerinin temizlik ve karla mücadele görevleri

6360 sayılı Kanunla büyükşehir belediyelerine temizlik ve karla mücadele görevi verilmektedir. Kanuna göre büyükşehir belediyesi sınırlarında yer alan belde belediyeleri ile köyler, mahalle olarak bağlı oldukları büyükşehir ilçe belediyelerinin sınırlarına dâhil olmuşlardır.

Değişiklikle büyükşehir belediyeleri hem bu mahallelerle (eski belde ve köyler) ilçe merkezi arasındaki yolların ve hem de 5216 sayılı Kanunun 27'nci maddesine istinaden

büyükşehir belediye meclisince büyükşehir belediyesi görev ve sorumluluk alanına bırakılan meydan, bulvar, cadde, yol ve sokakların temizlik ve karla mücadele çalışmalarını yürüteceklerdir.

Büyükşehir belediyeleri görev alanlarının temizlik hizmetlerini, büyükşehir belediyesi meclis kararına istinaden ilçe belediyelerine devredebileceği gibi, birlikte de yürütebileceklerdir.

f) Afet riski taşıyan binalarla ilgili görev değişikliği

Bilindiği üzere 5216 sayılı Kanun, afet riski taşıyan veya can ve mal güvenliği açısından tehlike oluşturan binaları tahliye etme ve yıkma görevini büyükşehir belediyesine vermiş idi.

6360 sayılı Kanun ise bu konuda bir görev değişikliği yaparak, bu mahiyetteki binaların tahliyesi ve yıkımı konusundaki görevi büyükşehir ilçe belediyelerine vermiş, büyükşehir belediyelerine ise ilçe belediyelerinin talep etmeleri halinde her türlü desteği verme görevi yüklenmiştir.

g) Otopark gelirleri

6360 sayılı Kanunla getirilen düzenlemelerden biri otopark gelirlerinin, büyükşehirlerde büyükşehir belediyelerine aktarılacağına dair hükümdür.

Yapılan düzenlemeye göre imar mevzuatı uyarınca belediyelerin otoparkla ilgili olarak elde ettikleri gelirler tahsil tarihinden itibaren kırk beş gün içinde büyükşehir belediyesine aktarılacaktır.

Büyükşehir belediyeleri bu geliri tasdikli plan ve beş yıllık imar programına göre hazırlanan kamulaştırma projesi karşılığında otopark tesisi için gerekli arsa alımları ile bölge ve genel otoparkların inşasında kullanacak olup, başka bir yerel hizmetin gerçekleştirilmesinde kullanamayacaktır.

ğ) Tarım ve hayvancılığa destek

6360 sayılı Kanunla tüzel kişiliği kaldırılarak büyükşehir ilçe belediyelerine mahalle olarak bağlanan belde belediyeleri ve köylerin mevcut geçim kaynakları dikkate alınarak, büyükşehir belediyeleri ile büyükşehir ilçe belediyelerine tarım ve hayvancılığı desteklemek amacıyla her türlü faaliyet ve hizmet yapabilmeleri konusunda yeni bir görev ve yetki verilmiştir.

Bu değişiklikle büyükşehir ve büyükşehir ilçe belediyeleri görev alanları kapsamında yapılacak tarım ve hayvancılık faaliyetleri için yeni projeler üretebilecek, çiftçiyi destekleyecek faaliyetler ile modern üretim ve yetiştiricilik konusunda işbirlikleri ve projeler gerçekleştirebileceklerdir.

Burada dikkat edilmesi gereken husus, tarım ve hayvancılık konusunda görev verilen belediyelerin büyükşehir belediyeleri ile büyükşehir ilçe belediyeleri olduğudur. Diğer belediyeler ise, 5393 sayılı Kanununun 14'üncü maddesinin (a) bendinde yer alan "ekonomi ve ticaretin geliştirilmesi hizmetlerini yapar" görevi kapsamında görev ve sorumluluk alanlarında hizmet üreteceklerdir.

h) Büyükşehir belediyelerinin ilçe belediyelerine yetki devri

6360 sayılı Kanun İstanbul ve Kocaeli Büyükşehir Belediyeleri dışındaki mevcut büyükşehir belediyelerinin ve bu Kanunla yeni kurulan büyükşehir belediyelerinin görev ve sorumluluk alanlarını mülki sınırlara genişletmiştir.

Bilindiği üzere büyükşehirlerde; su ve kanalizasyon, toplu taşıma, mezarlık ve defin hizmetleri, toptancı halleri, itfaiye, toplama hariç katı atık ve bertaraf gibi hizmetler büyükşehir belediyesi ile su ve kanalizasyon idaresi tarafından yürütülmektedir.

Sınırların genişlemesinden önce ilçe belediyelerince yürütülen bu hizmetler de artık büyükşehir belediyesi tarafından yürütülecektir. Ancak, ülkemizde birçok ilin mülki sınırlarının bazı Avrupa devletlerinden bile daha geniş olduğu dikkate alındığında büyükşehir belediyesinin görev alanında olan bazı hizmetlerin ilçe belediyelerince yürütülmesine imkân sağlamak, hizmetin aksamadan yürütülmesine yardımcı olabileceği gibi vatandaşın hizmete ulaşmasını da kolaylaştırabilecektir.

Bu kapsamda 6360 sayılı Kanun, büyükşehir belediyelerinin görevleri arasında bulunan;

- ✚ Yolcu ve yük terminaleri, kapalı ve açık otoparklar yapmak, yaptırmak, işletmek, işletmek veya ruhsat vermek,
- ✚ Mezarlık alanlarını tespit etmek, mezarlıklar tesis etmek, işletmek, işletmek, defin ile ilgili hizmetleri yürütmek,
- ✚ Her çeşit toptancı hallerini ve mezbahaları yapmak, yaptırmak, işletmek veya işletmek, imar plânında gösterilen yerlerde yapılacak olan özel hal ve mezbahaları ruhsatlandırmak ve denetlemek,
- ✚ Temizlik (büyükşehir belediyelerinin görev alanında bulunan yerlerdeki)
- ✚ Adres ve numaralandırmaya ilişkin,

hizmetlerin büyükşehir belediyesi meclisinin kararı ile ilçe belediyelerine devredilebileceği veya bu hizmetlerin birlikte de yapılabilceğini belirtmektedir.

1) Büyükşehir kapsamındaki belediyelerde uyum ve koordinasyon

Esasen 5216 sayılı Kanunda, Büyükşehir kapsamındaki belediyeler arasında hizmetlerin yerine getirilmesi bakımından uyum ve koordinasyonun, büyükşehir belediyesi tarafından sağlanacağı, büyükşehir, ilçe ve ilk kademe belediyeleri arasında hizmetlerin yürütülmesiyle ilgili ihtilaf çıkması durumunda, büyükşehir belediye meclisi yönlendirici ve düzenleyici kararlar almaya yetkili olduğuna dair düzenleme bulunmaktaydı. Ancak, mevcut düzenlemede yönlendirici ve düzenleyici karar alınmasını gerektiren ihtilafın büyükşehir belediyesi ile diğer belediyeler arasında olması gerektiği yorumuna imkân vermekte bu durum ise örneğin iki ilçe belediyesi arasında ihtilaf çıkması halinde büyükşehir belediyesi meclisinin karar alma yetkisinin bulunup bulunmadığı tartışmasını gündeme taşımaktadır.

6360 sayılı Kanunla, bu tartışmayı sona erdirecek biçimde büyükşehir belediye meclisinin hem büyükşehir belediyesi ile ilçe belediyeleri ve hem de ilçe belediyelerinin kendi aralarında hizmetlerin yürütülmesiyle ilgili ihtilaf çıkması durumunda düzenleyici ve yönlendirici karar almaya yetkili olduğuna açıklık getirecek şekilde düzenleme yapılmıştır.

i) Diğer kuruluşlarla işbirliği

6360 sayılı Kanunla 5393 sayılı Kanunun 75'inci maddesinin (c) bendinde belediyelerin ortak hizmet projesi gerçekleştirebileceği muhataplar arasında sayılan özürü dernek ve vakıfları, bu kapsamdan çıkarılmış, bu bende ayrıca diğer dernek ve vakıflar ile gerçekleştirilecek ortak hizmet projeleri için mahallin en büyük mülki idare amirinin izninin alınması gerektiğine ilişkin hüküm eklenmiştir.

Bu kapsamda özürü dernek ve vakıfları diğer dernek ve vakıflar arasında yer alacağından bunlarla ortak hizmet projesi gerçekleştirmek isteyen belediyeler, mahalli mülki amirden izin almak suretiyle ortak hizmet projesi gerçekleştirebileceklerdir.

Bu düzenlemeye göre belediyeler;

- ✚ Kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları,
- ✚ Kamu yararına çalışan dernekler,
- ✚ Bakanlar Kurulunca vergi muafiyeti tanınmış vakıflar ve
- ✚ 5362 sayılı Esnaf ve Sanatkarlar Meslek Kuruluşları Kanunu kapsamına giren meslek odaları

ile başka bir merciden izin almaksızın ve Kanunun 75'inci maddesinde belirtilen usule uyarak ortak hizmet projeleri gerçekleştirebilecekler, buna karşılık yukarıda sayılanların dışındaki dernek ve vakıflarla yapacakları ortak hizmet projeleri için buldukları yerin mülki idare amirinden izin alacaklardır.

6360 sayılı Kanunla belediyelerin, il özel idarelerinin, bağlı kuruluşları ve bunların üyesi oldukları birlikler ile ortağı oldukları Sayıştay denetimine tabi şirketlerin bütçelerinden dernek, vakıf, birlik, kurum, kuruluş, sandık ve benzeri teşekküllere yardım yapılabilmesinin de önü kapatılmıştır. (5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun 29'uncu maddesinin birinci fıkrasının ikinci cümlesi ve 5253 sayılı Dernekler Kanununun 10'uncu maddesinin belediyeler bakımından uygulanmayacağına dair düzenleme ile)

j) Büyükşehirlerde yeni belde kurulmasında nüfus kriteri

5393 sayılı Kanunun 8'inci maddesinin dördüncü fıkrası, büyükşehir belediyesi bulunan yerlerde ayrılma yoluyla yeni bir belde kurulması için belde nüfusunun 100.000'den aşağı düşmemesi ve yeni kurulacak beldenin de en az 50.000 nüfuslu olmasını aramakta iken 6360 sayılı Kanun yeni kurulacak belde nüfusunu en az olmak üzere 50.000'den 20.000'e düşürmüştür.

Kanunda her ne kadar belde kurulmasından söz edilmekte ise de büyükşehir sınırlarında belde belediyesi kurulamayacağından bu hükmü ilçe belediyesi şeklinde anlamak gerekecektir.

5442 sayılı İl İdaresi Kanununun 2'nci maddesinin (A) bendinde ilçelerin kurulması, kaldırılması, merkezlerinin belirtilmesi, adlarının değiştirilmesi, bir ilçenin başka bir İl'e bağlanmasının kanun ile düzenleneceği belirtildiğinden, büyükşehirlerde ayrılma yoluyla ilçe belediyesi kurulabilmesi için öncelikle mülki anlamda bir ilçenin kurulması gerekecektir.

k) Mahalle kurulmasında nüfus kriteri

5393 sayılı Kanunun 9'uncu maddesinde mahalle ve mahalle yönetimi ile mahalle muhtarlığı ve belediye arasındaki ilişkiler düzenlenmiştir. Bu maddede belediye sınırları içinde mahalle kurulması, kaldırılması, birleştirilmesi, bölünmesi, adlarıyla sınırlarının tespiti ve değiştirilmesinin, belediye meclisinin kararı ve kaymakamın görüşü üzerine valinin onayı ile olacağı düzenlenmiş ancak mahalle kurulması için herhangi bir nüfus kriterine yer verilmemiştir.

6360 sayılı Kanunla yukarıda belirtilen 9'uncu maddeye nüfus kriteri eklenerek, nüfusu 500'ün altında mahalle kurulamayacağı düzenlenmiştir.

6360 sayılı Kanunla, buldukları ilçe belediyesine mahalle olarak bağlanan belde ve köylerin nüfusu 500'ün altında olanlar bakımından 500 nüfus şartı aranmayacaktır.

l) Mahalleye dönüşen köylerde mevcut yapılar

6360 sayılı Kanunla mahalleye dönüşen köylerde Ulusal Adres Bilgi Sistemine kayıtlı veya uydu fotoğraflarıyla tespit edilen, entegre tesis niteliğinde olmayan tarım ve hayvancılık amaçlı yapılardaki işletmeler, mahalleye dönüşen köylerde oturanların ihtiyaçlarını karşılayacak bakkal, manav, berber, fırın, kahve, lokanta, pansiyon, tanıtım ve teşhir büfeleri, yerleşim yeri halkı tarafından kurulan ve işletilen kooperatifler işyeri açma ve çalışma ruhsatı

almış sayılacak ve bu mahiyetteki yapılarla ilgili belediyelerce gerekli tespitlerin yapılarak sistemlerine kaydedilmesi uygun olacaktır.

Yukarıda belirtilen binalar ile konutlar; 6360 sayılı Kanunun Resmi Gazete'de yayımlandığı 06.12.2012 tarihinde bitirilmeleri ve fen ve sanat kuralları ile ilgili mevzuat hükümlerine uygun yapılmaları kaydıyla yapı ruhsatı almış sayılacaktır.

Yapıların fen ve sanat kuralları ile mevzuat hükümlerine uygun yapıldığının Çevre ve Şehircilik Bakanlığı veya belediye ya da üniversiteler tarafından tespit edilmesi gerekmektedir.

İşletme ruhsatı ve yapı ruhsatı almış sayılan yapılar; elektrik, su ve benzeri kamu hizmetlerinden yararlandırılacaktır. (Özel kanun hükümleri saklı)

m) Sınırları genişleyecek belediyeler, 30 Mart 2014'ten önce bu alanlara hizmet götürebilecek

Mevcut ve yeni kurulacak büyükşehir belediyelerinin bulunduğu yerlerdeki belediyeler yetkili organlarının kararıyla (meclis) 6360 sayılı Kanunla sorumluluk alanlarına dâhil edilen yerleşim yerlerine 5393 ve 5216 sayılı Kanundaki yetkileri dâhilindeki her türlü yatırım ve hizmeti götürebileceklerdir.

n) Ulaşım koordinasyon merkezine yeni üye

Bilindiği üzere büyükşehir belediyelerinde kara, deniz, su, göl ve demiryolu üzerindeki her türlü taşımacılık hizmetlerinin koordinasyon içinde yürütülmesi amacıyla ulaşım koordinasyon merkezleri kurulmaktadır.

5216 sayılı Kanunda bu merkeze büyükşehir belediye başkanı veya görevlendireceği kişinin başkanlık edeceği ve yönetmelikle belirlenecek kamu kurum ve kuruluşlarının yer alacağı, üye olarak belirlenmeyen ulaşım sektörü ile ilgili kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarından ihtisas meslek odalarının temsilcilerinin gündemin ilgili olması kaydıyla davet edilerek görüşlerinin alınacağı düzenlenmiştir.

6360 sayılı Kanun, ulaşım koordinasyon merkezlerinde Türkiye Şoförler ve Otomobilciler Federasyonunun görevlendireceği ilgili odanın temsilcisinin de yer alacağını düzenlemiştir.

Bu değişikliği içerecek şekilde **Büyükşehir Belediyeleri Koordinasyon Merkezleri Yönetmeliği**nde değişiklik yapılmış ve 25 Nisan 2014 tarihli ve 28982 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır.

o) Tüzel kişiliği kaldırılan idarelere yapılan şartlı bağışlar

5393 sayılı Kanunun 18'inci maddesine göre şartlı bağışlar belediye meclisince, şartsız bağışlar ise belediye başkanınca kabul edilmektedir. Şartlı bağışlarda bağışlayan, belediyeye bağışladığı şeyin (taşınır, taşınmaz, hak) belirli bir şart (örn. bağışlanan taşınmazın çocuk oyun alanı olarak kullanılması) doğrultusunda kullanılması kaydıyla bağış yapmaktadır.

6360 sayılı Kanunla tüzel kişiliği kaldırılan il özel idaresi, belediye veya köy tüzel kişiliğine **şartlı olarak bağış yapılan taşınır ve taşınmazların** devredileceği kurum veya kuruluş tarafından da aynı amaçla kullanılacağını hüküm altına almıştır.

Buna göre örneğin, tüzel kişiliği sona erecek belediyeye çocuk oyun alanı olarak kullanmak kaydıyla bağışlanan taşınmaz mal, devredilecek büyükşehir ilçe belediyesince de aynı amaç doğrultusunda kullanılacaktır.

5- NÜFUSU 2000'İN ALTINDAKİ BELDE BELEDİYELERİ

Türkiye İstatistik Kurumu tarafından tespit edilen 2011 yılı Adrese Dayalı Nüfus Sayım sonuçlarına göre nüfusu 2.000'in altında olan belediyelerin tüzel kişilikleri ilk mahalli idareler

genel seçiminden (30 Mart 2014) geçerli olmak üzere kaldırılarak bu belediyeler köye dönüştürülmüştür.

Bu Kanun ile tüzel kişilikleri kaldırılan belediyelerin personeli, her türlü taşınır ve taşınmaz malları, hak, alacak ve borçları il özel idaresine devredilmiştir.

Bu yerleşim yerleri için 5779 sayılı Kanun uyarınca verilen paylar, tüzel kişiliğin kalktığı yıl için İçişleri Bakanlığınca İLBANK A.Ş.'ye bildirilen nüfus esas alınmak suretiyle beş yıl süreyle ilgili il özel idarelerine gönderilecektir.

Köye dönüşen belediyelerin kanunlarla yapılandırılan borçları ile kamu kurumlarına ve İLBANK A.Ş.'ye olan borçları, belediyelerin tüzel kişiliğinin fiilen sona erdiği tarihi (30 Mart 2014) takip eden yıldan (2015) itibaren İLBANK A.Ş. tarafından il özel idarelere gönderilecek genel bütçe vergi gelirlerinden kesilmek suretiyle taksitler halinde ödenecektir. Taksit miktarları, tüzel kişiliği kaldırılan belediyeler adına tahakkuk eden miktarı geçemeyecektir.

Bu belediyelerin kamu kurumları dışındaki borçları da il özel idaresince ödenecek, varsa alacakları da bu idarece tahsil edilecektir.

Bu belediyelerin mahalle olarak başka bir belediyeye katılmaları halinde personel, hak, alacak ve borçlar bu belediyeye geçecektir.

2011 yılı Adrese Dayalı Nüfus Sayım sonuçlarına göre nüfusu 2000'in altında olduğu halde 6360 sayılı Kanunun yayımlandığı 6.12.2012 tarihine kadar birleşme ve katılma yoluyla nüfusunu 2000'in üzerine çıkararak belediyelerin tüzel kişiliği korunmuştur.

Bu Kanunla köye dönüştürülen belediyeler, daha önce de birden fazla köy veya köy kısımlarının birleşmesiyle oluşmuş ise, bu yerlerde valinin uygun görüşü ve İçişleri Bakanlığının onayı ile birden fazla köy kurulabilecektir.

6- DEVİR, TASFİYE VE PAYLAŞTIRMA İŞLEMLERİ

a) Devir, tasfiye ve paylaşırma komisyonu

Bu komisyon, 6360 sayılı Kanunda bahsedilen devir, tasfiye ve paylaşırma işlemlerini yürütecektir.

Kanun, bu komisyonun vali tarafından aşağıda sayılanlarla kurulacağını öngörmektedir. Buna göre komisyon;

- ✚ Vali yardımcısı başkanlığında,
- ✚ Valinin uygun göreceği kurum ve kuruluş temsilcileri,
- ✚ İlgili belediye başkanlarından,

Oluşturulacaktır.

"İlgili belediye başkanları" ibaresinden ne anlaşılacak gerektiği Kanunda açıklanmadığından, uygulamada bazı sorunların yaşandığı bildirilmektedir. Örneğin bazı yerlerde, ilçe belediye başkanları komisyona dâhil edilmiş ancak bu belediyelerce bazı hizmetler ve bu hizmetlerde istihdam edilen personel büyükşehir belediyelerine veya bağlı idarelere devredilecek olmasına rağmen, büyükşehir belediyesine dönüşecek il belediye başkanları komisyona davet edilmemiştir.

6360 sayılı Kanun, bu komisyona yardımcı olmak üzere alt komisyonların da kurulabileceğini öngörmektedir. İçişleri Bakanlığı Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü de yayımladığı görüşünde ilçelerde alt komisyon kurulabileceğini düşünmektedir.

b) Personel devirleri

6360 sayılı Kanun, tüzel kişiliği kaldırılacak idarelerden;

İL ÖZEL İDARESİ PERSONELİ	Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığına
	Büyükşehir Belediyesine
	Bağlı İdarelere
	Büyükşehir İlçe Belediyesine
BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİNE DÖNÜŞECEK İL BELEDİYESİ	Büyükşehir Belediyesine
	Büyükşehir İlçe Belediyesine
	Bağlı İdarelere
BÜYÜKŞEHİR İLÇE BELEDİYESİNE DÖNÜŞECEK BELEDİYELERCE YÜRÜTÜLEN HİZMETLER (Su, kanalizasyon, katı atık depolama ve bertaraf, ulaşım, yolcu ve yük terminalleri, toptancı halleri, mezbaaha, mezarlık, itfaiye)	Büyükşehir Belediyesine
	Bağlı İdarelere
BÜYÜKŞEHİR SINIRLARINDAKİ BELEDİYE VE KÖYLERİN PERSONELİ	Bakanlıklara (YİKOB)
	Büyükşehir Belediyesine
	Bağlı İdarelere
	Büyükşehir İlçe Belediyesine
NÜFUSU 2000'İN ALTINDA OLAN BELEDİYELERİN PERSONELİ	İl Özel İdaresine
BİR BAŞKA BELEDİYEYE KATILARAK TÜZEL KİŞİLİĞİ SONA EREN BELEDİYELERİN PERSONELİ	Katıldığı Belediyeye
İLÇE BELEDİYELERİNİN SU-KANAL, KATI ATIK DEPOLAMA VE BERTARAF, ULAŞIM, TERMİNAL, TOPTANCI HALLERİ, MEZBAHA VE İTFAİYE PERSONELİ	Büyükşehir Belediyesine
	Bağlı İdarelere

Devredilecektir. Personel devirleri; Devir, Tasfiye ve Paylaştırma Komisyonlarının verilecek kararlara göre yapılacak ve 30 Mart 2014 tarihi itibarıyla uygulamaya konulacaktır. Bu nedenle, devredilecek personelin 1 Nisan 2014 tarihi itibarıyla yeni idaresinde göreve başlayacak şekilde çalışmaların sürdürülmesi ve tamamlanması önem arz etmektedir.

"Personel" kavramından ne anlamak gerekir?

Öncelikle belediye başkanları, belediye meclis üyeleri, il genel meclisi üyeleri ve muhtarlar seçimle göreve geldiklerinden personel kavramına dâhil olmayacaklardır.

657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 4'üncü maddesinde kamu hizmetlerinin memurlar, sözleşmeli personel, geçici personel ve işçiler eliyle gördürüleceği öngörülmüştür. 6360 sayılı Kanunda tüzel kişiliği kaldırılacak idarelerde memur, sözleşmeli personel ve daimi işçi kadrolarında çalışanlarla ilgili devir hükümleri düzenlenmiştir.

Buna karşılık yüklenici personelinin devrine karar verilmeyecek, ancak ihale sözleşmelerinin devri söz konusu olabilecektir.

Kanunun Geçici 1'inci maddesinin 10 ve 11'inci fıkralarında; devredilecek Devlet memurları hakkında 5393 sayılı Kanunun 50'nci maddesinin; devir, tasfiye ve paylaştırma

işlemleri ve hizmetlerin yürütülmesi bakımından bu Kanunda hüküm bulunmayan hallerde ise 5216 sayılı Kanunun ek 2'nci maddesi hükümlerinin uygulanacağı düzenlenmiştir.

Buna göre;

- ✚ **Memurlar** hakkında 6360/Geçici 1'inci maddesinin yönlendirmesiyle, 5393/50'inci maddesi,
 - ✚ **Sözleşmeli personel** hakkında 6360/Geçici 1'inci maddesinin ve 5216/Ek-2'nci maddesinin yönlendirmesiyle, 5393/50'inci maddesi,
 - ✚ **İşçiler** hakkında ise 6360/Geçici 1'inci maddesinin yönlendirmesiyle, 5216/Ek-2'nci maddesi,
- hükümleri uygulanacaktır.

5393 sayılı Kanun

Personel Devri

Madde 50.- (1) Bu Kanunun 8 ve 11 inci maddeleri uyarınca tüzel kişiliği kaldırılan belediyelerin kadroları ve personeli; katılma halinde katıldıkları belediyeye, köye dönüştürülme halinde ilgili il özel idaresine devredilir. Devredilen personelden kadro ve görev unvanları değişmeyenler, aynı unvanlı kadrolara atanmış sayılırlar. Devredilen personelden durumlarına uygun boş kadro olmayanların veya mevcut kadro unvanı ile atamaları yapılamayanların kadro unvanları üç ay içerisinde ilgili belediye meclisi veya il genel meclisince aynı sınıf içerisinde kalmak kaydıyla değiştirilir. Bu değişiklikten itibaren bir ay içerisinde ilgililerin durumlarına uygun kadrolara atamaları yapılır. Söz konusu personel, atama işlemleri yapılıncaya kadar devredildikleri belediye veya il özel idaresince ihtiyaç duyulan işlerde görevlendirilebilirler. Bunlar yeni bir kadroya atanıncaya kadar eski kadrolarına ait aylık, ücret, ek gösterge, her türlü zam ve tazminatları ile diğer mali haklarını devredildikleri belediye veya il özel idaresinden almaya devam ederler. Devredilen personelden memur statüsünde görev yapanların, atandıkları yeni kadrolarının aylık, ek gösterge, her türlü zam ve tazminatları ile diğer mali hakları toplamının net tutarının, eski kadrolarına bağlı olarak en son ayda almakta oldukları aylık, ek gösterge, her türlü zam ve tazminatları ile diğer mali hakları toplamı net tutarından az olması halinde aradaki fark giderilinceye kadar atandıkları kadrolarda kaldıkları sürece herhangi bir kesintiye tabi olmaksızın tazminat olarak ödenir.

(2) Tüzel kişiliği kaldırılan belediyelerde 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 4 üncü maddesinin (B) fıkrasına göre istihdam edilen sözleşmeli personelin pozisyonları, başka bir işleme gerek kalmaksızın devredildikleri belediye veya il özel idaresi adına vize edilmiş sayılır.

5216 sayılı Kanun

Ek Madde 2- (1) Birleşme, katılma veya geçici 2 nci madde gereğince büyükşehir belediyesi sınırlarına giren belediyelerin yürütmekte olduğu su, kanalizasyon, katı atık, ulaşım, her çeşit yolcu ve yük terminalleri, toptancı halleri, mezbaha, mezarlık ve itfaiye hizmetlerine ilişkin olmak üzere bina, tesis, araç, gereç, taşınır ve taşınmaz malları ve bu hizmetlerin yerine getirilmesine yönelik yatırım, alacak ve borçları büyükşehir belediyesine veya ilgili bağlı kuruluşuna devredilir.

(2) Bu maddenin birinci fıkrasında belirtilen hizmet alanlarında Devlet memuru olarak çalışmakta olanlar kadrolarıyla birlikte, 5393 sayılı Belediye Kanununun 49 uncu maddesinin üçüncü fıkrasına göre sözleşmeli personel statüsünde çalışmakta olanlar ise bu şekilde çalışmalarına esas teşkil eden kadrolar ile birlikte büyükşehir belediyesine veya ilgili bağlı kuruluşuna devredilir. Devredilen personelin aylık, ek gösterge, her türlü zam ve tazminatları ile diğer malî haklarının ödenmeye devam olunması, atanma ve kadro unvanlarının yeniden düzenlenmesinde 5393 sayılı Kanunun 50 nci maddesi hükümleri uygulanır.

(3) Bu maddenin birinci fıkrasında belirtilen hizmet alanlarında ilgili mevzuatı uyarınca ihdası ya da vizesi yapılmış sürekli işçi kadrolarında veya geçici iş pozisyonlarında 4857 sayılı İş Kanununa göre çalışmakta olanlar ise mevcut kadro ve pozisyonları ile birlikte büyükşehir belediyesine veya ilgili bağlı kuruluşuna devredilir. Devredilen işçilerin ücret ile diğer malî ve sosyal hakları, devir işleminden önce haklarında uygulanmakta olan toplu iş sözleşmesi veya bireysel iş sözleşmesi hükümlerine göre belirlenmeye devam olunur. Pozisyon değişikliği hali dâhil yapılacak bu devir işlemi, ücret ile diğer malî ve sosyal haklarda değişiklik yapılmasına hak kazandırmaz ve başka bir toplu iş sözleşmesinin

uygulanmasını isteme hakkını vermez. Devir işleminden sonra yapılacak toplu iş sözleşmelerine ise bu işçilerin mevcut ücret ile diğer malî haklarında diğer işçiler için kararlaştırılacak artış oranı veya miktarını geçecek şekilde artış öngören ya da diğer işçilerden farklı yeni malî ve sosyal haklar verilmesini sağlayacak hükümler konulamaz.

(4) Bu madde uyarınca personel devri yapılan büyükşehir belediyesinin talebi üzerine, büyükşehir belediyesinin veya bağlı kuruluşun norm kadro alt grubunu veya bulunduğu alt grup itibarıyla ihdas edilebilecek kadro sayılarını, devir işlemini takip eden bir yıl içerisinde tekrar belirlemeye İçişleri Bakanlığı yetkilidir.

(5) Bu madde kapsamında yapılacak devir işlemleri, söz konusu belediyelerin temsiline imkân verecek şekilde valiliklerce teşekkül ettirilecek komisyonlarca yürütülür.

(6) Daha önce yapılan devirler hariç olmak üzere, devir işlemleri bu maddenin yayımı tarihinden itibaren altı ay içinde tamamlanır. Devir işlemleri kesinleşene kadar söz konusu hizmetler, ilgili belediyesince yürütülmeye devam olunur.

(7) Büyükşehir belediyesi sınırlarına giren belediyelerin, kanunların verdiği yetkiye dayanarak yürütmekte oldukları toplu taşıma ve ulaşım hizmetlerinin, gerçek ve tüzel kişilere yaptırılması amacıyla verilen ruhsat, imtiyaz sözleşmesi ve ulaşım araçları kira sözleşmesi, ruhsatta öngörülen süre ve sahip oldukları hat güzergâhı ile sınırlı olmak şartıyla herhangi bir işleme gerek kalmaksızın büyükşehir belediyesi toplu taşıma ve ulaşım sistemine dâhil edilir.

Devredilecek personelden devir tarihi itibarıyla müdür ve daha üstü yönetici unvanlı kadrolarda bulunanlar hakkında **4046 sayılı Özelleştirme Uygulamaları Hakkında Kanunun 22'nci maddesinin altıncı fıkrası** hükümleri uygulanacaktır. Bu şekilde devredilecek memurlar ile 5216 sayılı Kanunun Ek 2'nci maddesine göre devredilecek sözleşmeli personelin fark tazminatı hesabında, 4688 sayılı Kanunun 32'nci maddesi kapsamında ödenen sosyal denge tazminatı dikkate alınmayacaktır.

4046 sayılı KANUN

Kuruluşlardaki Personelin Nakli

Madde 22-...

(6) 399 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye ekli (1) sayılı cetvelde belirtilen kadrolarda görev yapmakta iken nakle tâbi tutulan personelin (bu Kanuna göre anonim şirket halinde birleştirilen kuruluşlardaki personel dâhil), Devlet Personel Başkanlığına bildirildikleri tarihteki kadrolarına ilişkin olarak bildirim tarihi itibarıyla almakta oldukları aylık, ek gösterge, zam, özel hizmet tazminatı, makam tazminatı, temsil tazminatı, görev tazminatı bir bütün olarak, göreve başladıkları tarihi izleyen aybaşından geçerli olmak üzere üç yıl süre ile saklı tutulur ve şahsa bağlı haktan yararlanan süreler 5434 sayılı Kanunun ek 68 inci ve ek 73 üncü maddelerinde belirtilen sürelerin hesabında (daha önce nakledilenler dâhil) dikkate alınır. İlgililerin yeni kadrolarına atandıkları tarihten önce, eski kadroları için mevcut olan ve saklı haklar kapsamında bulunan gösterge, puan, oran ve katsayı artışları şahsa bağlı haklarda artış sayılır. Ancak eski kadro için bu tarihten sonra ihdas edilmiş hiçbir malî ve sosyal hak ve yardım ile sair ödemeler şahsa bağlı hak kapsamında değerlendirilmez. Atanılan kadrodaki derece yükselmeleri veya kademe ilerlemeleri, aylık gösterge ve ek gösterge dışındaki ödemelerde, şahsa bağlı olarak saklı tutulan hakların ödendiği eski kadronun derecelerinin yükseltilmesi veya kademelerinin ilerletilmesi sonucunu doğurmaz. Bu personelin (bu Kanuna göre anonim şirket halinde birleştirilen kuruluşlardaki personel dâhil), Devlet Personel Başkanlığına bildirildikleri tarihteki kadrolarına ilişkin olarak bildirim tarihi itibarıyla almakta oldukları aylık, ek gösterge, ikramiye, her türlü zam ve tazminatları (ek tazminat ve bankacılık tazminatı dâhil), makam tazminatı, temsil tazminatı, görev tazminatı, ücret (fazla mesai ücreti hariç), ek ücret, ek ödeme ve benzeri adlarla yapılan ödemelerin toplam net tutarının (bu tutar sabit bir değer olarak esas alınır); nakledildiği kurum ve kuruluş tarafından şahsa bağlı hak olarak ödenen aylık, ek gösterge, zam, özel hizmet tazminatı, makam tazminatı, temsil tazminatı, görev tazminatı ödemeleri ile şahsa bağlı hak dışında yapılan ikramiye, ücret, ek ücret, ek ödeme, ek tazminat, teşvik ödemesi, döner sermaye payı ve benzeri adlarla yapılan her türlü ödemelerin (fazla mesai ücreti, fiilen yapılan ders karşılığı ödenen ek ders ücreti hariç) toplam net tutarından fazla olması hâlinde aradaki fark tutarı, herhangi bir vergi ve kesintiye tâbi tutulmaksızın fark kapanıncaya kadar ayrıca tazminat olarak ödenir. Atandıkları kurumdaki kadro unvanı veya pozisyonlarında isteğe bağlı olarak herhangi bir değişiklik olanlarla, başka kurumlara geçenlere şahsa bağlı hak uygulaması ile fark tazminatı ödenmesine son verilir.

c) Norm ve ihtiyaç fazlası personel

Belediye ve bağılı kuruluşlara devredilen personel, yukarıdaki hükümlere göre yerleştirildikten sonra idarelerce norm kadro ve ihtiyaç fazlası olanlar tespit edilecek ve üç ay içinde valiliğe bildirilecektir.

Burada dikkat edilmesi gereken husus, fazla olduğundan bahisle valiliğe bildirilecek personelin "**devredilen**" personel olmasıdır. Belediyelerce (ve bağılı idarelerce) önceden beri kendi personeli olan çalışanlar ile büyükşehir belediyesine dönüşen il belediyesinin ve büyükşehir ilçe belediyesine dönüşen belediyelerin paylaştırmaya konu personeli "fazla" olarak değerlendirilemeyecek ve valiliğe bildirilemeyecektir.

Başka bir husus da "fazla" olan personelin hem norm kadro ve hem de ihtiyaç fazlası olması gerekmektedir. Bir başka anlatımla sadece norm kadro fazlası olması ilgili personelin valiliğe bildirilmesi için yeterli olmayacaktır.

Devir, tasfiye ve paylaşırma komisyonları norm kadro ve ihtiyaç fazlası olarak bildirilen personel listelerini;

- ✚ 5393 sayılı Kanununun 49'uncu maddesinde yer alan personel gider oranları,
- ✚ Belediye (ve bağılı idare)nin bütçe dengesi,
- ✚ Norm kadrosu
- ✚ Yürütmekle görevli olduğu hizmet gerekleri
- ✚ Nüfus kriterleri

bakımından inceleyecek ihtiyaç fazlası personelin tespiti yapacak ve çalışmalarını 45 gün içinde tamamlayarak vali onayına sunacaktır.

Vali tarafından onaylanan listeler 10 gün içinde İçişleri Bakanlığına, bu Bakanlıkça da atama teklifleri yapılmak üzere Devlet Personel Başkanlığına bildirilecektir.

Gerek bu aşamadan sonra ve gerekse öncesine ilişkin yürütülecek süreçle hakkında Devlet Personel Başkanlığı'nın hazırladığı '**6360 Sayılı Kanun Uyarınca 31/03/2014 Tarihi İtibariyle Tüzel Kişiliği Sona Erecek Köy, İl Özel İdaresi ve Belediyelerde İstihdam Edilen Personelin Devir ve Nakil Süreci**' halen www.dpb.gov.tr adresinde yayımlanmakta olup anılan Rehber incelenerek bilgi sahibi olunabilecektir.

Nakledilecek memur personel

Memur personel, 4046 sayılı Kanununun 22'nci maddesinin ikinci, üçüncü ve beşinci fıkralarında belirtilen usul çerçevesinde diğer kamu kurum ve kuruluşlarına, Devlet Personel Başkanlığına bildirim tarihinden itibaren 90 gün içinde nakledilecektir.

Müdür ve daha üstü yönetici kadrolarında bulunan personel hakkında aynı tarihteki kadro unvanları dikkate alınarak Kanununun 22'nci maddesinin altıncı fıkrası da uygulanacak, bu fıkra göre fark tazminat ödemesi 3 yıl süresince devam edecektir. 3 yıllık sürenin başlangıcı ise devir tarihi olacaktır. Bu personel için yapılacak fark tazminat hesabına sosyal denge tazminatı dâhil edilmeyecektir.

Memur personel, nakledildiği kurumda göreve başlayıncaya kadar devir, tasfiye ve paylaşırma komisyonu kararı ile devredildiği kurumunda (büyükşehir belediyesi, ilçe belediyesi, su ve kanalizasyon idaresi gibi) çalışmaya devam edecek, mali ve sosyal haklarını bu kurumlardan alacaklardır.

Nakledilecek memur personelin yeni kurumlarında göreve başlamaları konusunda, 657 sayılı Kanununun 62'nci maddesinin ve işe başlamamaları halinde aynı Kanununun 63'üncü maddesinin uygulanacağı değerlendirilmektedir.

657 sayılı Kanun

Atamalarda görev yerine hareket ve işe başlama süresi:

Madde 62 – (1) İlk defa veya yeniden veyahut yer değiştirme suretiyle;

a) Aynı yerdeki görevlere atananlar atama emirlerinin kendilerine tebliğ gününü,

b) Başka yerdeki görevlere atananlar, atama emirlerinin kendilerine tebliğ tarihinden itibaren 15 gün içerisinde o yere hareket ederek belli yol süresini,

İzleyen iş günü içinde işe başlamak zorundadırlar. Savaş ve olağanüstü hallerde bu süre Bakanlar Kurulu Kararı ile kısaltılabilir.

(2) Yukarıdaki süreler;

1 - Kanuni izinlerin kullanılması veya geçici bir görevin yapılması sırasında başka bir göreve atanan memurlar için iznin veya geçici görevin bitimi,

2 - Hesaplarını, yerlerine gelenlere devir zorunda bulunan sayman ve sayman mutemetleri için devrin sona ermesi,

3 - Eski görevlerine devamları kurumlarınca yazılı olarak tebliğ edilenler için yerlerine atanan memurların gelmesi veya yeni görev yerlerine hareketlerinin kurumlarınca tebliği, tarihinde başlar.

(3) Yer değiştirme suretiyle yapılan atamalarda memurlara atama emirleri tebliğ edilince yollukları, ödeme emri aranmaksızın, saymanlıklarca derhal ödenir. Memurun izinli ve raporlu olması tebligata engel olmamakla beraber (a) ve (b) bentlerindeki süreler izin ve rapor müddetinin bitmesinde başlar.

(4) Bu maddede geçen "yer" deyiminin kapsamı İçişleri ve Maliye Bakanlıklarınca birlikte belirtilir.

İşe başlamama halinde yapılacak işlem:

Madde 63 – (1) Bir göreve ilk defa veya yeniden atananlardan belge ile ispatı mümkün zorlayıcı sebepler olmaksızın 62 nci maddedeki süre içinde işe başlamayanların atanmaları iptal edilir ve bunlar 1 yıl süreyle Devlet memuru olarak istihdam edilemezler. Bunların belge ile ispatı mümkün zorlayıcı sebepler nedeniyle göreve başlamama hali iki ayı aştığı takdirde atama işlemi atamaya yetkili makamlarca iptal edilir.

(2) Başka yerdeki bir göreve atananlardan 62 nci maddedeki süre içinde hareket ederek belli yol süresi sonunda yeni görevlerine başlamayanlara, eski görevlerinden ayrılış ve yeni görevlerine başlayış tarihleri arasında aylık verilmemek şartı ile 10 günlük bir süre daha verilebilir. Belge ile ispatı mümkün zorlayıcı sebepler olmaksızın bu süre sonunda da yeni görevlerinde işe başlamayanlar memuriyetten çekilmiş sayılırlar.

Nakledilecek sözleşmeli personel

Norm ve ihtiyaç fazlası olduğundan bahisle nakledilecek sözleşmeli personel, bildirim unvanı (5393 sayılı Kanununun 49'uncu maddesine göre çalışanlar tam zamanlı sözleşmeli personel bir kadro karşılığı çalışmaktadır) esas alınarak Devlet Personel Başkanlığına bildirildikleri tarihten itibaren 90 gün içinde kamu kurum ve kuruluşlarına 657 sayılı Kanunun 4'üncü maddesinin (B) fıkrasına göre sözleşmeli personel olarak atanacaklardır.

Bu personelin mali ve sosyal hakları sözleşme süresi sonuna kadar, devredildiği tarihteki sözleşme hükümlerine göre uygulanacak, daha sonra 657 sayılı Kanunun 4/B maddesi çerçevesinde yapılacak sözleşmeye göre ödenecektir.

Nakledilecek işçi personel

Norm ve ihtiyaç fazlası olduğundan bahisle nakledilecek sürekli işçiler, Devlet Personel Başkanlığına bildirildikleri tarihten itibaren 90 gün içinde kamu kurum ve kuruluşlarında belirlenecek kadrolara atanacaklardır.

Nakledilen işçiler yeni kurumlarındaki işlerine atama emirlerinin tebliğini izleyen günden itibaren 5 işgünü içinde başlayacaklar, bu süre içinde işe başlamayanların iş sözleşmeleri

belediye veya bağılı idare tarafından 4857 sayılı İş Kanununun 17'nci maddesinde belirtilen ihbar süresi beklenmeksizin ve ihbar tazminatı ödenmeksizin sona erdirilecektir.

Bu işçiler, yeni görev yerlerine başlayacağı tarihe kadar ilgili belediye veya bağılı kuruluşun işçisi sayıldığından bu idarelerde çalışmaya ve mali ve sosyal haklarını bu idarelerden almaya devam edeceklerdir.

6360 sayılı Kanuna göre devredilecek veya norm veya ihtiyaç fazlası olduğundan bahisle nakledilecek işçilerin ücret ve diğere mali ve sosyal hakları;

- ✚ Toplu iş sözleşmesi bulunan işçiler bakımından yeni toplu iş sözleşmesi düzenleninceye kadar devir veya nakil işleminden önce tabi oldukları toplu iş sözleşmesi hükümlerine göre,
- ✚ Toplu iş sözleşmesi olmayan işçiler bakımından 2012 yılı Eylül ayında geçerli olan bireysel iş sözleşmesi hükümlerine göre belirlenecek ve ödenecektir.

Önceki borçlardan sorumluluk

Nakledilecek her statüdeki personelin, nakil tarihinden önce doğmuş ve nakil tarihinde ödenmesi gereken borçlardan kıdem tazminatına ilişkin hükümler saklı kalmak kaydıyla yeni kurumları sorumlu olmayacaktır.

Nakledilecek personelle ilgili ortaya çıkabilecek tüm tereddütleri gidermeye, gerekli bilgi ve belgeleri istemeye, araştırma ve inceleme yapmaya, uygulamayı yönlendirmeye Devlet Personel Başkanlığı yetkilidir.

ç) Mahalleye dönüşecek yerlere yatırım yapma mecburiyeti

Büyükşehir, büyükşehir ilçe belediyeleri ve bağılı idareler, yatırım bütçelerinin en az % 10'unu 10 yıl süreyle, 6360 sayılı Kanunla belediye sınırlarına dâhil edilen yerleşim yerlerinin (tüzel kişiliği kaldırılarak mahalleye dönüşecek belde ve köylere) alt yapı hizmetleri için ayıracaklar ve kullanacaklardır.

Bu düzenleme sınırları daha önce mülki sınırlara genişletilen İstanbul ve Kocaeli'de uygulanmayacaktır.

d) Mahalli idare birlikleri

6360 sayılı Kanun, mahalli idare birliklerinden;

- ✚ Tüzel kişiliği kaldırılan belediye, il özel idaresi ve köylerden oluşan mahalli idare birlikleri
- ✚ 6360 sayılı Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren amaçları ortadan kalkacak (örn. atıksu ve katı atık)

Mahalli idare birliklerinin tüzel kişiliğinin kaldırılacağını öngörmektedir. Bu birlikler, 30 Mart'ta yapılacak seçimlerden önce tüzüklerindeki hükümlere göre, tüzüklerinde hüküm bulunmaması halinde 6360 sayılı Kanundaki devir, tasfiye ve paylaşırma hükümlerine göre tasfiye edilecektir.

İçişleri Bakanlığınca verilen görüşlerde (www.migm.gov.tr) tüzüklerinde tasfiye ile ilgili hüküm bulunmayan birliklerin tüzük değişikliği yapmak suretiyle tasfiyenin nasıl yapılacağını kararlaştırabilecekleri belirtilmektedir.

e) Valiliklerin yetkileri

Mevcut ve yeni kurulacak büyükşehir belediyelerinin bulunduğu yerlerde 30 Martta yapılacak seçimi müteakip 6 aylık sürede valilikler, belediye hizmetlerinin aksamaması halinde 6360 sayılı Kanunla kurulan belediyeler arasında koordinasyonu sağlama ve gerekli tedbirleri almaya yetkili olacaklardır.

f) Taşınır, taşınmaz, hak, alacak, borçlar, davalar

6360 sayılı Kanuna göre yapılacak devir işlemleri 30 Mart 2014 tarihinde uygulamaya konulacaktır. Bu nedenle, hizmetlerin aksamaması bakımından devir, tasfiye ve paylaşım komisyonlarının bu tarihe kadar çalışmalarını tamamlamaları önem arz etmektedir.

Buna göre;

Taşınır, taşınmaz, hak, alacak ve borçlar, davalar (Komisyon kararıyla)		
İL ÖZEL İDARESİ	Bakanlıklara	Maliye Hazinesine devredilen taşınmazlar Kanunun yayımlandığı tarih itibariyle kullanmakta olan kurumlara tahsis edilmiş sayılır.
	Bakanlıkların bağlı veya ilgili kuruluşları ile bunların taşra teşkilatına	
	Valiliklere	
	Yatırım izleme ve koordinasyon başkanlığına	
	Büyükşehir belediyesine	
	Bağlı idareler	
	Büyükşehir ilçe belediyeleri	
	Büyükşehir belediyesi	
BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİNE DÖNÜŞECEK İL BELEDİYESİ (taşınır, taşınmaz bakımından)	Büyükşehir ilçe belediyeleri	
	Büyükşehir ilçe belediyeleri	
	Bağlı idareler	
BÜYÜKŞEHİR İLÇE BELEDİYESİNE DÖNÜŞECEK BELEDİYELERCE YÜRÜTÜLEN HİZMETLER (Su, kanalizasyon, katı atık depolama ve bertaraf, ulaşım, yolcu ve yük terminalleri, toptancı halleri, mezbaha, mezarlık, itfaiye)	Büyükşehir belediyesi	
	Bağlı idarelere	
TÜZEL KİŞİLİĞİ KALDIRILACAK BÜYÜKŞEHİR SINIRLARINDAKİ BELEDİYE VE KÖYLER	Bakanlıklara	
	Büyükşehir belediyesine	
	Bağlı idarelere	
	Büyükşehir ilçe belediyelerine (Davalar sadece ilçe belediyelerine)	
NÜFUSU 2000'İN ALTINDA OLAN BELEDİYELER	İl Özel İdaresi	
	Tahsis edilen hazine taşınmazları il özel idaresi veya köylere	
	İhtiyaç duyulan taşınmaz, araç ve gereçleri köy tüzel kişiliğine	
BİR BAŞKA BELEDİYEYE KATILARAK TÜZEL KİŞİLİĞİ SONA EREN BELEDİYELER	Katıldığı belediyeye	
TÜZEL KİŞİLİĞİ KALDIRILAN İL ÖZEL İDARESİ, BELEDİYE VE KÖYLERE TAHSİS EDİLEN HAZİNE TAŞINMAZLARI (Kamusal görevleri yerine getirmek üzere)	Bakanlıklar	
	Bakanlıkların bağlı veya ilgili kuruluşlarına	
	Yatırım izleme ve koordinasyon başkanlıklarına	
	Büyükşehir belediyesi	
	Bağlı idarelere	
	Büyükşehir ilçe belediyelerine	

TÜRKİYE BELEDİYELER BİRLİĞİ

Tunus Caddesi No: 12, 06680

Kavaklıdere / ANKARA

Tel: (0 312) 419 21 00

Faks: (0 312) 419 21 30

www.tbb.gov.tr

tbb@tbb.gov.tr